

AAA_2515#01#Q16#01 (Eduman) testinin sualları

Fənn : 2515 Müəssisə iqtisadiyyatı və menecment

1 Aşağıdakılardan hansı proseslərin müəssisəyə aidiyyəti yoxdur?

- müəssisədə iqtisadi münasibətlər formalaşır
- müəssisədə siyasi münasibətlər formalaşır
- müəssisədə əsas iqtisadi proseslər baş verir
- müəssisə iqtisadiyyatın istehsal və təşkilati strukturunu əmələ gətirir
- müəssisədə istehsalın texnologiyası və keyfiyyəti problemləri kəşifir

2 Aşağıdakı səviyyələrdən hansında tədqiqat və təhlil işinin bütünlükdə milli iqtisadiyyat səviyyəsində aparılır?

- Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı
- Makroiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Müəssisənin iqtisadiyyatı
- Firmanın iqtisadiyyatı

3 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun tədrisi prosesində öyrənilir:

- xarici iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar məsələləri
- müəssisədə istehsalın texniki məsələləri
- marketinq və məhsulun satışı məsələləri
- maliyyə məsələləri və müəssisənin ödəyi vergilər
- innovasiya və investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar məsələlər

4 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Biznesin təşkili
- Marketinq
- Maliyyə
- Müəssisənin iqtisadiyyatı
- Əməyin iqtisadiyyatı

5 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Aqrar sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- Sənayenin iqtisadiyyatı
- Menecment
- Nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- Tikintinin iqtisadiyyatı

6 Müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aiddir.

- əmək kollektivinin sosial inkişafı, fiskal siyasət, monetar siyasət
- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın və əməyin təşkili, innovasiya fəaliyyəti
- investisiya fəaliyyəti, əmək haqqının yüksəldilməsi və sosial müdafiə sisteminin inkişafı
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluğun artırılması və makroiqtisadi tarazlığın təmin edilməsi
- müəssisələrin səmərəli yerləşdirilməsi və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması

7 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsi
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri

- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların öyrənilməsi
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri və makroiqtisadi tarazlıq məsələlərinin öyrənilməsi
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin araşdırılması

8 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun obyektı hansıdır?

- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi
- müəssisədə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri

9 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- analiz və sintez
- müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları
- iqtisadi-riyazi metodları
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları
- induksiya və deduksiya metodları

10 Müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində hansı elmi metodlardan istifadə edilir?

- statistik müşahidə, müqayisəli təhlil metodlarından
- amortizasiyanın hesablanması üçün açıq metodlardan
- analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik metodlardan
- «orta xərclər üstəgəl mənfəət», "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodlarından
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodlardan

11 İqtisad elmi aşağıdakı elm sahələrinin hansına aiddir?

- dəqiq elmlər
- təbiət elmləri
- texniki elmlər
- ictimai elmlər
- siyasi elmlər

12 İqtisadiyyatın istehsal sahələri, müxtəlif müəssisə və firmaları, əmtəə və maliyyə bazarları, bankları, ev təsərrüfatı kimi iqtisadi strukturları və onların ünsürlərinin fəaliyyətini hansı elm tədqiq edir?

- Mezo və meqoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat

13 Ölkədə ümumi milli məhsulun istehsalı dinamikasındakı dəyişiklikləri tədqiqi ilə iqtisad elminin hansı qolu məşğul olur?

- Mezo və mikroiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat

14 Yanacaq-energetika kompleksi aşağıdakılardan hansının subyektidir?

- Mikroiqtisadiyyatın

- Makroiqtisadiyyatın
- Makro və mikroiqtisadiyyatın
- Meqoiqtisadiyyatın
- Mezoiqtisadiyyatın

15 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- Mezoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Makro və mezoiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat

16 Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

17 Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

18 Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

19 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

- fərdi müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisələr
- şərikli müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətlər
- şərikli və payçı müəssisələr

20 İstehsal müəssisəsində işlənmiş yağların regenerasiyası ilə məşğul olan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

21 İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə

- əsas sexə
- köməkçi sexə

22 İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

23 İstehsal müəssisəsində su təchizatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

24 İstehsal müəssisəsində eksperimental sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

25 İstehsal müəssisəsində kompressor stansiyaları aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

26 İstehsal müəssisəsində nəqliyyat və enerji sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

27 İstehsal müəssisəsində model sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

28 İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

29 İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə
- xidmətedici sexə

30 Toxuculuq fabriklərində naxışvurma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- köməkçi sexə
- xidmətedici sexə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- sosial-məişət bölməsinə

31 Toxuculuq fabriklərində toxucu sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

32 Toxuculuq fabriklərində əyirici sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə

33 Metallurgiya kombinatlarında koks sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

34 Metallurgiya kombinatlarında yayma (prokat) sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- əsas sexə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- sosial-məişət bölməsinə

35 Metallurgiya kombinatlarında marten sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- əsas sexə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- sosial-məişət bölməsinə

36 Metallurgiya kombinatlarında domna sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə

- əsas sexə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- sosial-məişət bölməsinə

37 Maşınqayırma zavodlarında yığma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

38 Maşınqayırma zavodlarında hazırlıq sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

39 Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- yardımçı sex
- əsas sex
- xidmətedici sex
- köməkçi sex
- sosial-məişət bölməsi

40 Müəssisənin ölçüsünü təyin etmək üçün istifadə olunan əsas göstərici hansıdır?

- mənfəətin həcmi
- aktivlərin dəyəri
- satışın həcmi
- sahə mənsubiyyəti
- işçilərin sayı və illik dövriyyəsinin həcmi

41 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- hədd yəxdur
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox olmalıdır
- 75 faizindən az ola bilməz

42 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox ola bilməz
- 75 faizindən az ola bilməz
- hədd yəxdur
- 25 faizindən çox ola bilməz

43 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə yalnız müəssisənin nizamnamə fonduna qoyduqları pay həcmində məsuliyyət daşıyırlar?

- komandit ortaqlıq

- əlavə məsuliyyətli müəssisə
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- tam ortaqlıq
- təsərrüfat ortaqlıqları

44 Qapalı tipli səhmdar cəmiyyətlərdə səhmdarların maksimum sayı nə qədər olmalıdır?

- 100 nəfər
- 49 nəfər
- 55 nəfər
- 40 nəfər
- 50 nəfər

45 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə öz əmlakları ilə tam məsuliyyət daşıyırlar?

- açıq tipli səhmdar cəmiyyət
- qapalı tipli səhmdar cəmiyyət
- komandit ortaqlıq
- tam ortaqlıq
- məhdud məsuliyyətli müəssisə

46 Sənaye müəssisələrinin istehsal strukturunun hansı tipləri mövcuddur?

- mexaniki, təşkilati və texnoloji tiplər
- texnoloji, əşya və təşkilati tiplər
- texnoloji, predmet və qarışıq tiplər
- texniki, predmet (əşya) və qarışıq tiplər
- texnoloji, iqtisadi və təşkilati tiplər

47 İstehsalın strukturunun hansı tipində sex həmcins texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üzrə ixtisaslaşır?

- predmet tip
- təşkilati tip
- qarışıq tip
- texniki tip
- texnoloji tip

48 İstehsalın strukturunun hansı tipində sexlər müəyyən məmulatların və ya onların hissələrinin hazırlanması üzrə ixtisaslaşır?

- qarışıq tip
- təşkilati tip
- predmet tip
- texnoloji tip
- texniki tip

49 Müəssisə ləğv edilərkən ikinci növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

50 Müəssisə ləğv edilərkən üçüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

51 Müəssisə ləğv edilərkən dördüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

52 Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə
- kiçik və orta müəssisələrə
- istehsal və kommersiya müəssisələrinə
- əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

53 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aiddir?

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyəti
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

54 İstehsalın təşkilati tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

55 Asılı müəssisə nədir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir

56 Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığınağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

57 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil

- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur
- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipcə, müddətsiz mövcud olur
- müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir

58 Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi
- müəssisənin istehsal gücü
- müəssisənin istehsal potensialı
- müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər
- müəssisənin fəaliyyət göstərəcəyi sahələrdə əsas fondların qurluşunda baş verən dəyişikliklər

59 Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil

- müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq
- buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- ən az xərlə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək

60 Müəssisənin xarici mühitini formalaşdıran subyektlərə aid deyil

- borc verən qurumlar
- onun kadrları
- onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları
- dövlət orqanları
- onun təhizatçıları

61 Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- yaranan müəssisələrdən biri kreditörlərə verilməklə öhdəliklər ödənilir
- onun öhdəlikləri bölüşdürücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müəssisələrə keçir
- onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir
- mövcud öhdəliklər ləğv edilir
- onun öhdəlikləri əmlakı hesabına ödənilir

62 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərəkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

63 Müəssisə ləğv edilərkən hansı kreditorların tələbləri ilk növbədə ödənilir?

- Birinci növbədə qalan kreditorlar ilə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- Birinci növbədə işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə müvafiq vədəli ödənişlərin kapitalaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- Birinci növbədə büdcəyə məjburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

64 Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları

65 Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnologiyası
- məhsulun nomenklaturası
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi
- istehsalın həcmi
- müəssisənin nizamnamə fondu

66 Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- bazarın yerli məhsul tutumu
- müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur
- müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- müəssisənin illik istehsal həcmi

67 Müəssisənin ləğv edilməsi prosesinə aid deyil

- onun kreditorlarını aşkar edilməsi və debitor borclarının alınması
- onun əmlakının tərkibinin müəyyən edilməsi
- onun kreditorlarının irəli sürdüləri tələblərin siyahısının müəyyən edilməsi
- onun kreditorlarının tələblərini bildirməsi qaydası və müddəti haqqında məlumatın dərc edilməsi
- onun kadrlarının tərkibinin müəyyən edilməsi

68 Müəssisə ləğv edilmir:

- lazımı xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət göstərdikdə
- qanunla qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə
- onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
- onun təsisçilərinin (iştirakçılarının) ümumi yığıncağının qərarı ilə
- onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə

69 İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmamış, axınlı və fərdi müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmamış, ixtisaslaşdırılmış, kombinəlanmış müəssisələrə

70 Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

71 Müəssisənin istehsal quruluşu

- onun döviyyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir
- onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
- onun idarəetmə strukturudur
- onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlerini əks etdirir
- onun kapitalının strukturunu əks etdirir

72 Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- müəssisədə profil məhsulların istehsalını həyata keçirirlər
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar

73 Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- yardımçı sex
- əsas sex
- xidmətedici sex
- köməkçi sex
- sosial-məişət bölməsi

74 İstehsal prosesinə nə daxil deyil?

- əsas əmək prosesi
- tə-bii proseslər
- tədavül prosesi
- xidmətedici əmək prosesi
- köməkçi əmək prosesi

75 Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır
- normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır
- əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır
- əsas, köməkçi və xidmətediçi istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır

76 əməliyyatın taktı:

- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
- əməliyyata daxil olan ma-te-ria-lların sayını özündə əks etdirir

77 əməliyyatın tempi:

- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməlin kəmiyyətini əks etdirir
- ma-te-ria-ılın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir

- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir

78 İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, kütləvi, seryalı
- fərdi, kütləvi, axınlı
- fərdi, dəstəli, kütləvi
- fərdi, dəstəli, axınlı
- fərdi, seryalı, kütləvi

79 İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

- dəstəli
- avtomatlaşdırılmış çevik istehsal
- axınlı
- dəstəli-fərdi
- fərdi

80 İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, fərdi, kütləvi
- kütləvi, fərdi, axınlı
- kütləvi, fərdi, seryalı
- fərdi, dəstəli, axınlı
- dəstəli, seryalı, axınlı

81 Müəssisənin sexli quruluşunda onun ilk əsas inzibati-istehsal vahidinə aiddir:

- istehsal sahəsi
- sex
- briqada
- idarəetmə aparatı
- iş yeri

82 Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- enerji sexi
- təmir sexi
- alət sexi
- yığıma sexi
- tara sexi

83 İstehsal tsikli nədir?

- xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır
- xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır
- xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdə olma vaxtıdır
- xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır
- xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır

84 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- fasiləsizlik prinsipi
- paralellik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi
- bərabərlik prinsipi
- mütənasiblik prinsipi

85 əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- qarışıq
- paralel
- ardıcıl-qarışıq
- paralel-qarışıq
- ardıcıl

86 Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir?

- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

87 İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

88 İstehsal prosesinin təşkilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- istehsal prosesinin əməliyyatlara bölüşdürülməsi
- texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin səmərəli üsul və fəndlərinin müəyyən edilməsi
- məhsul buraxılışının ahəngdarlığını və birqərarlığını təmin etmək üçün iş yerləri arasında qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin təmin olunması
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi

89 Vaxta görə əməliyyatların yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ardıcıl, fərdi və qarışıq formaları
- ahəngdar, paralel və qarışıq formaları
- ardıcıl, birqərarlı və qarışıq formaları
- ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları
- ardıcıl, paralel və qarışıq formaları

90 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır?

- mütənasiblik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- paralellik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- bərabərlik prinsipi

91 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur?

- paralellik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- mütanasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi

92 İstehsalın təşkilinin qarışıq forması xarakterizə olunur :

- materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

93 İstehsalın təşkilinin fərdi forması xarakterizə olunur:

- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla
- materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə

94 İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir
- satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
- bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur
- müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur

95 Dövriyyə ehtiyat məmulatı nə vaxt yaradılır?

- zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır
- ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələrində istehsalın həcmimin artırılması üçün yaradılır
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır
- iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmamış boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır

96 Dəstəli istehsalda ehtiyat məmulatın həcmi:

- məmulatlara günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

97 İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- düzxətli forma
- texnoloci forma
- predmet forması
- analitik forma
- fərdi forma

98 əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

- dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtın cəmi kimi
- dəstədəki detalların sayı ilə bütün əməliyyatlar üzrə bir detalın emalına sərf edilən vaxtın hasilı kimi
- dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasilı kimi.
- dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərarası daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasilı kimi
- dəstədəki detalların daşınması üçün sərf olunan vaxtın ölçülməsi kimi

99 Təhkimətmə əmsalı necə hesablanır?

- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
- iş yerlərinin vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi
- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnologi əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi
- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan vaxt vahidi ərzində qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi
- birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi

100 Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkimətmə əmsalı bərabərdir:

- 16 -20
- 10-15
- 11 – 20
- 21 – 40
- 1 – 10

101 İstehsal prosesləri mürəkkəbliyə dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri
- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri

102 Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- məhsulun fondtutumunun azaldılması
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi
- nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnologi əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi
- təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi
- növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi

103 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması
- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

104 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi
- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi
- bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı
- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

105 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi
- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi

- yalnız universal avadanlıqlardan istifadə
- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

106 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- alət təsərrüfatının təşkili
- istehsalın təşkili
- əməyin təşkili
- təchizatın təşkili
- texnoloji maşın və avadanlıqların təmirinin təşkili

107 Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə
- məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə
- universal, qarışıq və funksional aspektlərdə
- məkan, zaman və funksional aspektlərdə
- universal, zaman və funksional aspektlərdə

108 Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- köməkçi fəhlələr
- mütəxəsislər
- mühafizə işçiləri və yanğıın söndürənlər
- əsas fəhlələr
- mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri

109 əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- mükafatlı vaxtamuzd
- birbaşa vaxtamuzd
- dolaylı vaxtamuzd
- mütərəqqi vaxtamuzd
- akord sistemi

110 əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- mükafatlı işəmuzd
- intensiv işəmuzd
- birbaşa işəmuzd
- dolaylı işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd

111 əməyin ödənilməsinin tarif sistemində daxildir:

- işçilərin mükafatlandırılması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi
- tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər
- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı

112 əmək haqqı nədir?

- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

113 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətində görə
- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətində görə
- heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə

114 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- əmək predmetini emal edənlər
- müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- təmir işini həyata keçirənlər
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- xammal və hazır məhsulu nəql edənlər

115 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 4
- 5
- 3
- 2
- 6

116 İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?

- mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
- baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri
- fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar

117 əməyin ödənişinin işəməz forması olan mütərəqqi işəməz əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır

118 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 5
- 2
- 3
- 4
- 6

119 Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

120 Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- qulluqçular kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

121 Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına

122 Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına

123 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- faktiki iş vaxtına görə
- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- materialtutumuna görə
- təqvim vaxtına görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə

124 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- hazırlıq-tamamlama vaxtı
- əsas vaxt
- iş yerinə xidmət vaxtı
- mənzuniyyət vaxtı
- köməkçi vaxt

125 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- mükafatlı işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd
- birbaşa işəmuzd
- sadələşdirilmiş işəmuzd
- dolaylı işəmuzd

126 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- dəyər göstəriciləri
- natural göstəricilər
- texnolojilik göstəriciləri
- şərti-natural göstəricilər
- əmək göstəriciləri

127 Vaxt norması nədir?

- qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür

- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

128 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslandırmağı
- peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı
- istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tutumu-nu müəyyən etməyi
- istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi

129 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- kadrların seçilməsi
- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması

130 Vaxt norması nədir?

- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

131 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması

132 əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri

133 Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- istehsal xərcləri azaldınsın
- əmək məhsuldarlığı artsın
- rentabellik yüksəlsin
- əmək haqqı yüksəldilsin
- kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın

134 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi

135 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- sexin, istehsal sahəsinin, ayrı-ayrı iş yerlərinin istehsal proqramlarını hesablaması
- əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən etməyi
- zəruri avadanlıqların miqdarını müəyyən etməyi
- avadanlıqların mexaniki gücünü müəyyən etməyi
- yeni texnikanın tətbiqi səmərəliliyini qiymətləndirməyi

136 əməyin ödənişinin işəməz forması olan akkord işəməz əmək haqqı sistemində:

- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır

137 əməyin ödənişinin işəməz forması olan mükafatlı işəməz əmək haqqı sistemində:

- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

138 İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- müəyyən müddət ərzində briqada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə işlərin plan ölçüsüdür
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

139 Növbə daxili iş vaxtı itkilərinə aiddir:

- üzürsüz səbəbdən işdə olmama
- müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama
- xəstəlik üzəndən boşdayanma
- materialın emal üçün gecikməsi
- bütün günü boşdayanma

140 Kadr axıcılığının motivlərinə aid deyil:

- xidməti vəzifə üzrə inkişaf imkanlarının yoxluğu
- işin mövsümlü olması
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi
- əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
- ixtisasın artırılması imkanlarının yoxluğu

141 Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolaylı işəməz formasından istifadə olunur?

- xidmətçilər
- rəhbərlər

- mütəxəssislər
- köməkçi fəhlələr
- əsas fəhlələr

142 əməyin ödənilməsinin işəməzd formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- materiallardan israfçılıqla istifadə olunması
- avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- görülən işlərin dəqiq hesablanmasının mümkünlüyü
- texnoloji qaydaların pozulması

143 əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı
- fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- əmək bazarının konyukturası
- dövlətin sosial siyasəti
- işin xarakteri

144 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi

145 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və məənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi
- yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

146 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili

147 əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- işçilərin işə qəbul olunması
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- əməyin stimullaşdırılması

- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması

148 Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vururlar
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar

149 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların dəyərindəki artım
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər

150 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi
- texniki, mənəvi, sosial, siyasi
- fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial

151 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- ilkin və bərpa dəyərinə görə
- qalıq və satış dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

152 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- müəssisənin illik istehsal həcmi

153 Müəssisəsinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Zavoddaxili su kəmərləri
- Səxdə qurulmuş avadanlıq
- Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- Binalar
- Nəqliyyat vasitələri

154 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıq fiziki köhnələndə
- avadanlıq yeni alınanda
- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə

155 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- istehsalın inkişafı fondundan
- nizamnamə fondundan
- təmir fondundan
- amortizasiya fondundan
- ehtiyat fondundan

156 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- nəqliyyat vasitəsi
- məmulat
- dəzgah
- bina
- qurğu

157 İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti

158 İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- qurğu və materiallar
- bina və nəqliyyat vasitələri
- binalar və yanacaq ehtiyatları

159 İstehsalın əsas fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

160 Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

- texniki köhnəlmə
- fiziki köhnəlmə
- mənəvi köhnəlmə
- iqtisadi köhnəlmə
- sosial köhnəlmə

161 Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir?

- istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avadanlıqların dəyəri
- quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri
- təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avadanlıqların dəyəri
- istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avadanlıqların dəyəri
- yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri

162 əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

- ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı
- növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı
- artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı
- köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı
- inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı

163 Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir?

- ləğv olunma dəyərinə görə
- bərpa və qalıq dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə görə
- qalıq dəyərinə görə
- ilkin və qalıq dəyərinə görə

164 Yanacaq sənayesinin (neftçixarma sənayesinin) istehsal əsas fondlarının tərkibində qurğular və ötürücü mexanizmlərin xüsusi çəkisi təqribən neçə faiz olur?

- 30 faiz
- 50 faiz
- 60 faiz
- 40 faiz
- 70 faiz

165 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- kadrların strukturu
- işçilərin sayı
- avadanlıqların yaş strukturu
- müəssisənin ölçüsü

166 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- investisiya qoyuluşlarının texnoloji quruluşu
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- işçilərin sayı
- istehsalın ölçüsü
- müəssisənin ölçüsü

167 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- işçilərin sayı
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- istehsal əsas fondlarının təzələnməsi və sıradan çıxmasının nisbəti

168 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 12,2 %
- 16,3 %
- 9,7 %
- 35 %
- 18,2 %

169 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 9,7 %
 16,35 %
 30,65 %
 20,8 %
 35 %

170 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 6,37 %
 10,2%
 2,9 %
 19,02 %
 22 %

171 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 31,88 %
 40 %
 37,68 %
 6,1 %
 73,8 %

172 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 26,3%
 30%
 15 %
 14,1 %
 16,1 %

173 İnsan orqanizminə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- sosial
 iqtisadi
 mənəvi
 fiziki
 ictimai

174 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi ünsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
 25 faizədək
 20 faizədək
 7 faizədək
 10 faizədək

175 Müəssisə 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu müəssisənin hansı fonduna aiddir?

- əsas fondlara
- amortizasiya fonduna
- ehtiyat fonduna
- dövriyyə fondlarına
- nizamnamə fonduna

176 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- ümumzavod xərcləri
- avadanlıqların məhsuldarlığı
- amortizasiya norması
- dövretmə əmsalı
- məhsulun əməktutumu

177 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- əsas fondların rentabelliği
- istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- fondverimi
- növbəlilik əmsalı
- avadanlıqlardan istifadə əmsalı

178 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət-lən-dirilməsinin dəyər gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və istehsal gücünü müə-yən etmək
- istehsal gücünü müə-yən-ləş-dir-mək
- avadanlıq balansı tərtib etmək
- istehsal gücün-dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşır-ıq-ları müə-yən etmək
- amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müə-yən etmək

179 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət-lən-dirilməsinin natural gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müə-yən etmək
- kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müə-yən etmək
- avadanlıq balansı tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- istehsal gücün-dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşır-ıq-ları və fondtutumunu müə-yən etmək
- əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və istehsal gücünü müə-yən etmək

180 Müəssisənin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- elmi-texniki tərəqqi
- istehsal edilən məhsulun mürək-kəblik dərəcəsi
- kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

181 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
- 10 faizədək
- 25 faizədək
- 20 faizədək
- 7 faizədək

182 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi

- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmninə nisbəti kimi

183 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- fondtutumu və təzələnmə əmsalı
- əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- iqtisadi və sosial
- fondverimi və köhnəlmə müddəti
- fondverimi və növbəlilik əmsalı

184 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir

- 15 faizədək
- 25 faizədək
- 20 faizədək
- 7 faizədək
- 10 faizədək

185 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 440 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 48,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 5,6 %
- 11 %
- 11,5 %
- 10,5 %
- 5,2 %

186 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 680 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 11,5 %
- 21,25 %
- 11,7 %
- 25 %

187 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır
- müəssisənin rəqabətqabiliyyətlik səviyyəsi yüksəlir
- müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir
- müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır
- əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır

188 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 60 %
- 15 %
- 100 %
- 23,07 %
- 37,5 %

189 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərini ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərini ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- köhnəmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərini ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi

190 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- 50 %
- 40 %
- 10 %
- 16,7 %
- 25 %

191 əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərini ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərini ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- köhnəmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərini ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- köhnəmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi

192 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi

193 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərində nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərində nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərini mövcud əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi

194 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisələrdə maşın və avadanlıqların texnoloji strukturunun optimallığına təsir göstərir?

- maşın və avadanlıqların ilkin dəyəri
- təqvim vaxt fondu
- işçilərin sayı
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- istehsal texnologiyası

195 Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil?

- plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu
- təqvim vaxt fondu
- rejim vaxt fondu
- faktiki işlənmiş vaxt fondu
- cari vaxt fondu

196 İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir?

- istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır

- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasıdır
- istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
- mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasıdır
- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır

197 Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
- avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasilı kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi

198 əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti
- ilkin dəyərin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti
- bərpa dəyərində əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti

199 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmsalı:

- fondlabilahlılığın artmasını göstərir
- əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir
- əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir

200 əsas fondların sıradan çıxma və yeniləşmə əmsalının yüksək olması göstərir ki,

- əsas fondlar sürətlə könelir
- əsas fondlardan istifadə səmərəliliyi yüksəlir
- əsas fondların amortizasiyası artır
- müəssisədə yenidənqurma işləri aparılır
- fondverimi artır

201 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- istehsal meydancaqlarının sahəsi
- avadanlığın vaxt fondu
- qurulmuş avadanlıqların sayı
- avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi
- avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məhsuldarlıq norması

202 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- xammal və materialların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə
- avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması
- il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması
- növbəlilik əmsalının artırılması

203 Müəssisədə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil:

- xammal və materialları istehsala hazırlamaqla, onların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi
- avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təchizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi

- istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və mün-təzəm, boş-da-yan-ıma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda getməsini tə-min edilməsi
- material emalının sürətinin artırılması
- ava-danlığın birdəfəlik yükünün artırılması

204 əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- məhsulun həcmninə istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- əmək məhsudarığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi

205 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi
- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi

206 Amortizasiya norması necə hesablanır?

- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərğinin əsas fondun ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərğinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə hasilinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərğinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə cəminə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərğinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətində nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərğinin əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi

207 Müəssisələrdə amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəridən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin cəmi kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin hasili kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi

208 Texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin gücü əsasında istehsal gücü necə hesablanır?

- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilinin texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmninə istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsala nisbəti kimi
- avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmninə istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalının hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmninə istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmninə istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasili kimi

209 Hazır məhsul:

- istehsal ehtiyatlarına aiddir
- əsas fondlara aiddir
- normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

- normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
- normalaşdırılan dövrüyyə fondlara aiddir

210 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı materialdan konkret texniki parametrləri göstərməklə hesablanır?

- perspektiv məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- qrup məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması

211 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı adda bir material növündən maksimum yol verilə bilən məsrəf həddini nəzərdə tutur?

- perspektiv məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- qrup məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması

212 Maddi resursların təfəssilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- müfəssəl və qrup normaları
- iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- perspektiv və müfəssəl normalar
- qrup və iriləşdirilmiş normalar
- iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar

213 İstehsal müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövrüyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- 5
- 25
- 20
- 15
- 10

214 Tədavül fondlarına daxildir:

- istehsal ehtiyatları.
- bitməmiş istehsal;
- hazır məhsul
- maşın və avadanlıqlar;
- gələcək dövrün xərcləri;

215 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- gələcəkdə çəkilmiş, lakin ha-zır-kı dövrdə xərc kimi məh-su-lun maya də-yərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- ha-zır-kı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- ha-zır-kı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məh-su-lun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər;
- ha-zır-kı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- ha-zır-kı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məh-su-lun maya də-yərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;

216 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- köməkçi materiallar
- xammal, əsas material və satın alınmış yarımfab-rikat-lar
- alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar

- tara və tara materialları
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar

217 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin tədavül fondlarına aid deyil?

- debitor borcları
- anbardakı hazır məhsul
- az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- pul vəsaitləri

218 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- pul vəsaitləri
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş ehtiyatlar
- gələcək dövrün xərcləri
- hazır məhsul

219 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texnoloji itkilər
- texnoloji tullantılar
- texniki-təşkilati itkilər
- təchizat itkiləri
- xalis məsrəf

220 Müəssisədə bitməmiş istehsalatın aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
- hazır məhsulun dəyəri
- yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunəsinin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.

221 Müəssisədə materiallardan ehtiyat növləri hansılardır?

- uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
- cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- istehsal, satış, xidmət, cari
- cari, istehsal, satış, sığorta
- cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü

222 Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- pul vəsaitləri, azqiymətli tez köhnələn əşyalar, debitor borcları

223 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

224 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- dövriyyə fondları və əsas fondlar
 istehsal ehtiyatları və qurğuları
 dövriyyə fondları və tədavül fondları
 pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
 gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular

225 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan faktiki istifadə əmsalı neçə olmuşdur?

- 2,58
 1,25
 0,75
 1,33
 0,8

226 Hansı məsrəf norması konstruktor-texnoloji sənədlər və aparılmış xüsusi laboratoriya tədqiqatı əsasında planlaşdırılmış təşkilati-texniki tədbirlərin həyata keçirilməsi müddəti nəzərə alınmaqla konkret müəssisənin məhsulu üçün işlənib hazırlanır?

- perspektiv məsrəf norması
 fərdi məsrəf norması
 müfəssəl məsrəf norması
 qrup məsrəf norması
 iriləşdirilmiş məsrəf norması

227 Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- dövrdəki günlərin sayının dövr-etmə əmsalına nisbəti kimi;
 topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninə dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi;
 istehsal edilmiş məhsulun həcmninə tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
 dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;
 dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

228 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- işçilərin axını
 əsas fondların orta illik dəyəri
 işçilərin sayı
 mənfəətin həcmi
 istehsal tsiklinin uzunluğu

229 İki məhsulgöndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- müəssisədaxili ehtiyat
 cari ehtiyat
 hazırlıq ehtiyatı
 mövsümü ehtiyat
 sığorta ehtiyatı

230 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun maya dəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun maya dəyərindən və əməyin təşkilindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yeniləşmə əmsalından və məhsulun maya dəyərindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həmindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan

231 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf

232 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi
- istehsal edmiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi

233 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə fondlarının həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi

234 Hansı məsrəf norması eyni tiptən, lakin bir şirkətin (və ya firmanın) müxtəlif müəssisələri tərəfindən istehsal olunan məhsullar üçün işlənir?

- perspektiv məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- qrup məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması

235 Müxtəlif istehsal müəssisələrində dövriyyə fondlarının ümumi dəyərində bitməmiş istehsalın payı aşağıdakı hansı amillə əlaqədar deyil?

- istehsal tipi ilə
- istehsalın fasiləli və fasiləsizliyi ilə
- istehsal tsiklərinin müxtəlif orta davamiyyəti ilə
- avadanlıqların növbəlilik əmsalı ilə
- maşın və avadanlıqların dəyəri ilə

236 Hansı məsrəf norması il üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların plan maya dəyərinin kalkulyasiyasında istifadə olunur?

- perspektiv məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- illik məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması

- fərdi məsrəf norması

237 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
 istehsal tsiklinin uzunluğundan
 reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
 istehsal olunan məhsulun həcmindən
 məhsulun maya dəyərindən

238 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0,2;
 0,1;
 0,3;
 0,6.
 0,4;

239 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 2,4;
 12.
 6;
 4;
 4,8;

240 Böyük miqdarda və müntəzəm istifadə olunan köməkçi materiallara avans edilmiş dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- cari, sığorta və hazırlıq ehtiyatı kimi hesablanır;
 analitik metodla, keçmiş illərin məlumatları əsasında hesablanır;
 xammal və əsas materiallar üzrə hesablanılan qaydada hesablanır;
 bitməmiş istehsal üzrə hesablandığı kimi hesablanır.
 gələcək dövrün xərclər üzrə hesablandığı kimi hesablanır;

241 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi;
 istehsal prosesində xərclərin artma xarakteri.
 məhsulun maya dəyəri;
 debitor bəndlərinin həcmi və tərkibi;
 istehsal tsiklinin uzunluğu;

242 Xərclərin qeyri-bərabər artımı üçün istehsal tsiklinin müddəti üzrə xərclərin çoxalma əmsalı necə hesablanır?

- bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərinin cəmi kimi
 məmullatların istehsal maya dəyərinin bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyərinə nisbəti kimi
 bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyərinin məmullatların istehsal maya dəyərinə nisbəti kimi
 bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərinin hasili kimi
 bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərinin fərqi kimi

243 Bitməmiş istehsalda dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının cəmi kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu ilə məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərin cəminin xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərə nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasili kimi

244 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- fərdi və kütləvi normalar
- perspektiv və müfəssəl normalar
- kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
- müfəssəl və fərdi normalar
- fərdi və qrup normaları

245 Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- sövdələşmə
- möhtəkirlilik
- əmək haqqının ödənilməsi
- xəbərdarlıq
- cərimələr

246 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan qənaət neçə faiz olmuşdur?

- 2,6 %
- 3,6 %
- 6,6 %
- 5,6 %
- 4,6 %

247 Hazır məhsula dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışına nisbəti kimi
- istehsal maya dəyəri ifadəsində əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı və hazır məhsulun günlük ehtiyat normasının hasili kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının fərqi kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının cəmi kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışının hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasına nisbəti kimi

248 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmnin cəmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmnin hasilindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi

249 Zərərsizlik həddi nədir?

- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən çox olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun texnoloji maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir.
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun sex maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən kiçik olduğu istehsalın həcmi göstərir;

250 İstehsalın həcmindən aslı olaraq xərclər necə qruplaşdırılır?

- qeyri-müstəqim və zavod xərcləri;
- müstəqim və sex xərcləri;
- müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər;
- sadə və kompleks xərclər;
- sex və zavod xərcləri;

251 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

- reklam xərcləri.
- əmək haqqı xərcləri;
- icarə haqqı xərcləri;
- sosial-mədəni ehtiyaqlara çəkilən xərclər
- material xərcləri;

252 Məhsulun maya dəyərini quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərini xüsusi çəkisi;
- ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi;
- müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi.
- müəssisənin mənfəətində maya dəyərini xüsusi çəkisi;
- məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi;

253 əsaslı xərclərə nə aiddir?

- material xərcləri.
- menecerlərin əmək haqqı xərcləri;
- əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
- əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər;

254 Texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləği hansı maya dəyərinə bərabərdir?

- kommersiya maya dəyəri;
- texnoloji maya dəyəri;
- sex maya dəyəri
- istehsal maya dəyəri;
- tam maya dəyəri

255 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
- texnoloji ehtiyaj-lar üçün yanacaq xərcləri
- satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri
- əsas xammal və material xərclər

256 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı
- əsas fondların amortizasiyası xərcləri

- müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı
- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- müəssisə direktorunun əmək haqqı

257 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər

258 Məhsulun sex maya dəyərində daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- əsas və köməkçi materiallar
- əsas fəhlələrin əmək haqqı
- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər

259 Kompleks xərclərə hansı xərclər aiddir?

- texnoloji avadanlıqların amortizasiyası
- texnoloji məqsədlər üçün yanacaq çəkilən xərclər
- ümumi sex xərcləri
- xammal və əsas materiallara xərclər
- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı

260 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə
- əmətəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə
- əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə
- ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə

261 Müəssisədə maya dəyərində idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- əmətəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərində formalaşdırılması
- hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyətinin müəyyənləşdirilməsi
- maya dəyərində aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması
- digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək

262 Müəssisədə məhsulun maya dəyərində aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması
- müəssisədə istehsalə kənar xərclərinin azaldılması
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması
- müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması

263 Müəssisədə istehsal xərcləri smetası:

- istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir
- müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir

- kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir
- sex maya dəyərini hesablamaq üçün tərtib edilir
- istehsaldankənar xərcləri əhatə edir

264 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- ümumzavod xərcləri
- ümum sex xərcləri
- sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını
- istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı
- müəssisənin idarə edilməsi xərcləri

265 Müəssisənin idarə edilməsi xərcləri hansı növ xərc maddəsinə daxildir?

- istehsaldankənar xərclərə
- texnoloji maya dəyərinə
- sex maya dəyərinə
- ümumzavod xərclərinə
- ümum sex xərclərinə

266 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi istehsal maya dəyərini tərkibinə aid deyil?

- məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları
- ümum sex xərcləri

267 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir
- məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir
- məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir
- müəssisədə anbarların hazır məhsul tutma qabiliyyətidir

268 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- əsas fondların orta illik dəyərini məhsulun maya dəyərinə nisbətini göstərir
- məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir
- məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının xüsusi çəkisidir
- əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir
- istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir

269 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir
- məhsulun əməktutumunu göstərir
- işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərini azalmasını göstərir
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir
- məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin xüsusi çəkisidir

270 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə maya dəyərini idarəedilməsi prosesinə aid olunmur?

- məhsulun maya dəyərini təhlili
- maya dəyərini proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması
- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- maya dəyərini aşağı salınması yollarının müəyyən olunması

- məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiyası

271 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlənin həlli üçün zəruri deyil:

- işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq
- marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu
- məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək
- qiymətin əmələgəlməsi

272 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi sex maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- xammal, material, yarımfabrikat və dəstləşdirici məmulatlara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmalar
- ümum sex xərcləri

273 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri
- qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
- icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri

274 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- istehsal xərcləri smetası
- bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərinin kalkulyasiyası
- əmtəlik məhsulun maya dəyəri
- əmtəlik məhsulun maya dəyərinin və əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar
- əmtəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən

275 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aiddir?

- planlaşdırılmış mənfəətin bölgüsünün müəyyən olunması
- müəssisənin təşkilati-hüquqi formasının müəyyən edilməsi
- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- optimal istehsal planının qəbulu
- işçilərin sayının müəyyən edilməsi

276 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- planlaşdırılmış mənfəəti əldə etmək üçün məhsulun satış həcminin müəyyən olunması
- zərərsizlik həddinin tapılması
- planlaşdırılan səviyyədə mənfəəti və tələbi təmin etməyə imkan verən bir məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
- ən səmərəli istehsal texnologiyasının seçilməsi
- işçilərin sayının müəyyən edilməsi

277 əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərdən hansının təsiri altında olmur?

- məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət
- material resurslarına qiymətin dəyişməsi
- müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi

- buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
- məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi

278 Məhsulun maya dəyəri:

- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-sunu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və döviyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmu-sunu əks etdirir

279 Hansı məqsədlə xərclər şərti-dəyişən və şərti sabit xərclərə bölürlər?

- müəssisədə istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək üçün
- mənfəətin həcmi proqnozlaşdırmaq üçün
- sex, istehsal və tam maya dəyərini müəyyən etmək üçün
- müəssisədə istehsal həcmi zərərsizlik həddini müəyyən etmək üçün
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün

280 Müəssisədə istehsal prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq mayaya dəyəri hansı formalarda uçota alınır?

- dəyərin çıxılması, dəyərin toplanması, eksperimental formalarda
- analitik, statistik və qarışıq formalarda
- statistik müşahidə, müqayisəli təhlil və qarışıq formalarda
- inzibati, iqtisadi, statistik formalarda
- proses üzrə, sifariş üzrə və qarışıq formalarda

281 Müəssisədə istehsal həcmi zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə
- müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə

282 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- müəssisədə məhsulun həcmi artırılması
- müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişməsi
- istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

283 Maya dəyərinin aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müstəqim xərcdir

- inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- ümumi zavod xərcləri
- ümum sex xərcləri
- texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

284 Xərclərin proses üzrə uçotu metodundan istifadə etməklə məhsulun maya dəyərinin hesablanması aşağıdakı hansı mərhələdən keçmir?

- şərti vahidlərdə buraxılışın həcmnin müəyyən edilməsi
- natural ifadədə buraxılışın həcmnin hesablanması
- şərti məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- istehsal tsiklinin tərkibinin müəyyən edilməsi
- ümumi məhsulun istehsalına çəkilmiş xərclərin hesablanması

285 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- milli gəlir
- ümumi milli məhsul
- istehsala sərf olunan məsrəflər
- səmərə
- səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti

286 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- ölçüyə gəlməyən göstəricidir
- həcm göstəricisidir
- nisbi göstəricidir
- mütləq göstəricidir
- xərc göstəricisidir

287 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- nisbi göstəricidir
- müqayisəli göstəricidir
- faiz göstəricisidir
- xərc göstəricisidir
- mütləq göstəricidir

288 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

289 Müəssisədə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- satışın rentabelliği göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı
- fondverimi göstəricisi

290 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- istehsal dövriyyə fondlarının
- istehsal əsas fondlarının
- müəssisənin ehtiyat fondlarının
- müəssisənin pul fondlarının
- müəssisənin tədavül fondlarının

291 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- məhsulun satış həcmının azalması
- hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması
- məhsulun əmək-tutumunun azaldılması
- anbarında material ehtiyatlarının artması

292 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- material məsrəflərinə qənaət eilməsi
- işçilərin sayının artması
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması

293 əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- investisiya qoyuluşunun rentabelliği
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər

294 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal və material resurslarının
- maliyyə resurslarının
- informasiya resurslarının
- əsas və tədavül fondlarının
- əmək resurslarının

295 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal
- torpaq
- kapital
- əmək (iş qüvvəsi)
- sahibkarlıq qabiliyyəti

296 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- əmək məhsuldarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul
- ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir

297 Müəssisədə investisiya layhəsinin qəbul edilməsi üçün inteqral səmərəlilik göstəricisi:

- mənfi kəmiyyət olmalıdır
- sıfır (0) bərabər olmalıdır
- xərclərdən çox olmalıdır
- mənfəətə bərabər olmalıdır
- müsbət kəmiyyət olmalıdır

298 Müəssisələr-də əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəricisi kimi istifadə edilən rəntabellik göstəricisi necə hesablanır?

- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasili kimi
- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- illik mənfəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan dövrüyyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsas fondlara nisbəti kimi
- illik mənfəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nisbəti kimi

299 Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə sərf ediləcək investisiyanın həcmi hesablamq üçün tətbiq edilir
- layihə variantlarından ən sərfəsinin seçilməsi məqsədilə hesablanır və tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tətbiq edilir

300 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmi səmərəyə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqinə nisbətidir
- səmərəliliyin orta göstəricisidir
- istehsalat xərclərindən istifadə göstəricisidir

301 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyət miqdarıdır
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir

302 Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- mənfəət
- istehsal xərcləri
- ümumi gəlir
- istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi
- əmtəəlik məhsul

303 İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- milli sərvət
- il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- il ərzində yaradılmış milli gəlir
- il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul

304 Səmərəlilik meyarı nədir?

- İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmi dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir
- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir

305 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəsizdir
- Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olma-dan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir
- İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır
- Səmərəlilik göstəricisi – səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir
- İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur

306 Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasili kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərə ilə onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərədən onun istehsalına sərf edilmiş bütün xərclərin kəmiyyətinin çıxılması kimi

307 Müəssisədə il ərzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliğini hesablayın.

- 30 %
- 35 %
- 525 min manat
- 25 %
- 975 min manat

308 Müəssisədə ümumi (istehsal) rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

309 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın təmərküzləşməsi, kombinəşməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- işçilərin günlük iş vaxtının və növbəlilik əmsalının azaldılması
- istehsalın və idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi

310 Investisiya qoyuluşlarının səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- inteqral səmərə (xalis cari dəyər) göstəricisi
- ödənmə müddəti göstəricisi
- rentabellik indeksi göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- rentabellik norması (daxili rentabellik norması) göstəricisi

311 Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyini müəyyən edilərkən səmərə kimi hansı göstərici əsas götürülməlidir?

- müəssisənin ümumi məhsulu
- müəssisənin mənfəəti
- müəssisənin ümumi mədaxili
- müəssisənin əmtəəlik məhsulu
- müəssisənin reallaşdırılmış məhsulu

312 Müəssisədə satışın (dövriyyənin) rentabelliği göstəricisi necə hesablanır?

- mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ümumi məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- əmtəəlik məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

313 Müəssisədə fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- müəssisədə məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını artırır
- məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır
- investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır
- müəssisədə əsas fondlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür

314 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- istehsal prosesindəki fasilələr
- istehsal prosesinin başlanması
- istehsal sahələrinin artıqlığı
- istehsalın ixtisaslaşması
- iş yerlərində izafi ehtiyatların olması

315 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketinq fəaliyyətinə aid deyil?

- müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi
- bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmi, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənib hazırlanması
- müəssisələrin istehsal həcmi (təklifi) bazarda mövcud potensial tələblərə uyğunlaşdırıla bilən imkanlarının araşdırılması
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi

316 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketinq fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- xarici mühitin təhlili
- daxili mühitin təhlili
- istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması
- qiymət siyasətinin işlənib hazırlanması

317 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına daxil deyil?

- məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
- yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi
- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi
- məhsul çeşidinin planlaşdırılması
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili

318 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- konsalting təşkilatı
- agentlər
- dilerlər
- distributerlər
- kommivoyajerlər

319 Müəssisənin marketing sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında
- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması

320 Marketing nədir?

- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- idarəetmənin metodlarından biridir
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir
- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir

321 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- texniki əlamətlər
- texnoloji əlamətlər
- psixografik əlamətlər
- iqtisadi əlamətlər
- təşkilati əlamətlər

322 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- məhsula ehtiyac əlamətlər
- coğrafi əlamətlər
- demoqrafik əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- psixografik əlamətlər

323 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir
- eyni zonada yerləşən bir neçə istehsalçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir
- nəqliyyatın hər bir sexə doğru səfəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur
- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir
- müxtəlif zonalarda yerləşən istehsalçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir

324 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- təfəssilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsələ normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi
- məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması
- seçilmiş məhsul gəndərənə (və ya vasitəçi ilə) dağınışlıqların aparılması və kontraktın bağlanması
- potensial məhsul gəndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması

325 Müəssisənin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda
- müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləndirilməsi) zəruriliyi yarandıqda

326 Müəssisədə materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- materialtutumluğa görə hesablama metodu
- oxşarlığa görə hesablama metodu (analoci metod)
- hissə (detal) üzrə hesablama metodu
- nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu
- məmulat üzrə hesablama metodu

327 Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

- zona-dairəvi
- tranzit
- rəqqas
- şüa
- dairəvi

328 Müəssisələrin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- 7
- 3
- 5
- 4
- 8

329 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək
- material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanılması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi
- istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi
- material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumi-ləş-diriji hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi
- səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması

330 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək
- material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin etmək
- müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi
- məhsul-göndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələndirini qurmaq
- maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək

331 Maddi-texniki təminat nədir?

- müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir
- müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə istehsalın material resurslar və texniki vasitələrlə təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir

332 Marketing şöbəsi yaradılarkən aşağıdakı prinsiplərin hansından istifadə olunur?

- təklif prinsipi
- sosial prinsip
- təşkilati prinsip
- stimullaşdırıcı prinsip
- coğrafi prinsip

333 Marketing proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

- daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi
- satış bazarının müəyyən edilməsi
- bazar segmentinin müəyyən edilməsi
- marketing məqsədlərinin müəyyən olunması

334 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilmir?

- tələbin stimullaşdırılmasının və reklam fəaliyyətinin təşkili
- iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- informasiya-dispetçer xidmətinin hesabatlaşdırılmasının təşkili
- əmtəənin hərəkəti texnologiyası
- ticarət kommunikasiyalarının, hüquqi və iddia işlərinin təşkili

335 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilmir?

- məqsədlərin müəyyən olunması
- mənfəətin bölgüsü
- konyunktura və tələb üzrə proqnozların hazırlanması
- məhsulların reallaşdırılması proqnozlarının işlənməsi
- satışın idarəedilməsi üzrə xərclər sənətlərinin tərtibi

336 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilir?

- müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatın planlaşdırılması
- müəssisədə innovasiya prosesinin planlaşdırılması
- əlavə xidmətlərin, xarici ticarət əməliyyatlarının, reklam fəaliyyətinin planlaşdırılması
- maddi-texniki təminat planlarının tərtib etmək
- əmək haqqının müəyyənləşdirilməsi

337 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilmir?

- iş qüvvəsinin axını
- fiziki axın
- maliyyə axını
- informasiya axını
- mülkiyyət hüququnun axını

338 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilir?

- resurs axını
- tələb axını
- iş qüvvəsinin axını
- sifarişlər axını
- iqtisadi axın

339 Aşağıdakılardan hansı marketingin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- materiallara tələbatın hesablanması
- məqsədli bazarın seçilməsi

- bazar imkanlarının təhlili
- marketing kompleksinin işlənilib hazırlanması

340 Aşağıdakılardan hansı marketingin funksiyalarına aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
- xammala tələbatın müəyyən edilməsi
- işçilərin sayının planlaşdırılması
- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- əmtələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi

341 Aşağıdakı prinsiplərin hansından marketing şöbəsi yaradılarkən istifadə edilmir?

- funksional prinsip üzrə təşkil
- bazar prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə-bazar prinsipi üzrə təşkil
- ahəngdarlıq prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə istehsalı prinsipi üzrə təşkil

342 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasıda hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
- işçilərin sayı və vaxt fondundan
- fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
- əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından

343 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 5 faizi
- 55 faizi
- 45-50 faizi
- 30 faizi
- 75-80 faizi

344 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

- 80-85 faizi
- 60-65 faizi
- 40-45 faizi
- 25-30 faizi
- 70-75 faizi

345 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 75 faizi
- 65 faizi
- 20 faizi
- 80 faizi
- 35 faizi

346 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- 15 faizi
- 45 faizi

- 23 faizi
- 7 faizi
- 25 faizi

347 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

348 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərini neçə faizi aid olunur?

- 70-80 faizi
- 25-30 faizi
- 15-20 faizi
- 5 - 10 faizi
- 40-55 faizi

349 Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- Ənənəvi forma
- Tranzit forma
- «Dəqiq vaxtında» sistemi
- Kontrakt sistemi
- Anbar forma

350 Anbarların çox sayda istehlakçı sexlərə xidməti zamanı hansı reyslərdən istifadə olunur?

- rəqqas
- şüa
- dairəvi
- zona
- zona-dairəvi

351 Müəssisədə satış sistemləri vasitəçilərin sayına görə necə qruplaşdırılır?

- analitik, sintetik və eksperimental satış sistemləri
- intensiv, selektiv və xüsusi satış sistemləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici satış sistemləri
- birbaşa, dolaylı və qarışıq satış sistemləri
- daxili, xarici və qarışıq satış sistemləri

352 Firma nöqtəyi-nəzərindən satışla əlaqədar funksiyaların vasitəçilərə verilməsi məqsəduyğun amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- son istehlakçılarla mü-tə-madi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- əlaqələrin sayının azalması
- xidmətin yaxşılaşdırılması
- miqyasa görə qənaət
- funksional uyğunsuzluğun azalması

353 Müəssisədə satış sistemləri onların təşkilinə görə necə qruplaşdırılır?

- əsas və köməkçi satış sistemləri
- intensiv və selektiv satış sistemləri
- analitik və sintetik satış sistemləri
- daxili və xarici satış sistemləri
- birbaşa və dolaylı satış sistemləri

354 İstehsalçı firma özünəməxsus aşağıdakı struktur bölmələrindən istifadə edərək satışı həyata keçirə bilməz?

- əmtə ehtiyatları yaratmadan sövdələşmələrin bağlanması, bazarın öyrənilməsi, sifarişlərin yerinə yetirilməsi üzrə funksiyaları icra edən satış kontorları
- yerli bazarı, rəqibləri tanıyan, istehlakçıların tələblərinə uyğun satış şərtləri və xidmətləri təklif edə bilən ixtisaslı müəssisələrə malik regional satış filialları
- pərakəndə satış şəbəkəsi (köşklər, mağazalar, salonlar və s.)
- funksional vəzifələrinə, həm də əmtənin müştəriyə nümayişini həyata keçirməli olan, sövdələşmələr bağlamaq və ya bu hüquqa malik olmayan xüsusi agentliklər
- xammal və material ehtiyatlarının yaradılması üçün tədarük funksiyaları icra edən təchizat kontorları

355 Firma birbaşa satış sisteminin üstünlüyünə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun son istehlakçıya bilavasitə çatdırılması ilə əlaqədar xərclərin azalması
- son istehlakçılarla müəamədi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- əlaqələrin sayının azalması
- əmtənin hərəkəti ilə bağlı risklərin azalması
- əmtə ehtiyatlarının yaradılması ilə əlaqədar istehsaldankənar xərclərin azalması

356 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilir?

- müəssisədə heyətin fəaliyyətinin səmərəli təşkili
- məhsulun reallaşdırılmasının forma və metodlarının, onun istehlakçılara çatdırılması üsullarının seçilməsi
- iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- müəssisədə innovasiya prosesinin təşkili
- müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələrlə təmin edilməsinin təşkili

357 Aşağıdakılardan hansı satış siyasətinin əsas elementlərinə aid edilmir?

- məhsulların istehsalı
- məhsulların nəqli
- məhsulun tamamlanması
- məhsulun saxlanması
- istehlakçılarla əlaqələr

358 Tranzit norması nədir?

- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin maksimum miqdarıdır
- istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin minimum miqdarıdır
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir

359 Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə
- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə
- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə
- istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar
- xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar

360 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- nümunəvi təmsilçinin material məsrifi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrifi normasına nisbəti kimi
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur

- məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur

361 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur
- məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur
- məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi

362 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi

363 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

364 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur
- istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsa hazırlanmasına sərf edilən istehlakı üçün vaxta nisbəti kimi
- materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövrü vəsaitlərinin orta qalıqına vurulur
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi

365 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur

- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervallı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi

366 Müəssisədə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı)
 iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması
 plan ili üçün görüləcək işin həcmi
 avadanlıqdan istifadə əmsalı
 avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi)

367 Aşağıdakılardan hansı Dəqiq vaxtında sisteminin üstünlüklərinə aid deyil?

- müəssisədə istehsal tsiklinin qısaldılması
 təchizat prosesinə statistik nəzarətin mümkünlüyü
 maddi-texniki təminat planına ehtiyacın olmaması
 maddi-texniki təchizatın müntəzəm surətdə təkmilləşdirilməsi
 göndərilən xammal və materialların və istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinin kompleks idarə edilməsi imkanlarının olması

368 Yüngül sənaye üçün kombinləşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- üfiqi kombinləşmə
 tullantılardan istifadəyə görə
 xammalın ardıcıl emalına görə
 xammalın kompleks emalına görə
 istehsal-texniki

369 Üfiqi kombinləşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur
 bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
 bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
 bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
 bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır

370 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
 birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
 texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir
 istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
 müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir

371 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
 xammal kompleks emal olunanda
 xammal ardıcıl emal olunanda
 xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
 məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə

372 Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
 müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

373 İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinəlmənin tipləri hansılardır?

- şaquli, üfqi, qarışıq
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

374 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinəlmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinəlmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinəlmə isə məhdudlaşdırır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir

375 Aşağıdakılardan hansı kombinəlmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

376 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinəlmə üçün səciyyəvi deyildir?

- vahid enerji sistemi
- vahid satış şəbəkəsinin olması
- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- vahid nəqliyyat bazası
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti

377 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- işçilərin sayının azalması
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- müxtəlif istehsalların birliyi

378 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlməmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil? (Sürət 08.10.2015 16:52:50)

- istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
- istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yanımfabrikat rolunda çıxış edir

379 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlməni xarakterizə edir? (Sürət 08.10.2015 16:52:45)

- Kombinəlmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir

- Kombinaləşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- Kombinaləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- Kombinaləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- Kombinaləşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur

380 əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləşdirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin formaları hansılardır? (Sürət 08.10.2015 16:52:43)

- fərdi, seriyalı və kütləvi
- şaquli, üfiqi və qarışıq
- xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

381 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə imkanları daha məhduddur?

- neft-kimya sənayesi
- neft emalı sənayesi
- metallurjiya
- maşınqayırma
- yeyinti sənayesi

382 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

383 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır
- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

384 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

385 Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-lan-məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məh-sul-darlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

386 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tət-biq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-la-nan məh-sul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

387 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, fiziki
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- texnoloji, əşya, mexaniki

388 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- bazar seqmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məş-ğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

389 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində

390 İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar seqmentinə uyğun fəaliyyətidir

391 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fiziki, mexaniki, texnoloji
- fərdi, texniki, texnoloji
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- ümumi, xüsusi, fərdi

392 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə ayrılmasıdır

393 Müəssisənin ölçüsü nədir?

- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- istehsal prosesinin təşkili formalarının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış məhsul və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- Bu, istehsalın ölçüsüdür
- istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur

394 Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

- inteqral göstəricilər
- ümumiləşdirilmiş göstəricilər
- nisbi göstəricilər
- dəyər göstəriciləri
- natural göstəricilər

395 Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərində görə strukturu
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü

396 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, mexaniki, texniki
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- fərdi, seriyalı və kütləvi
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

397 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmlənməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

398 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

399 İstehsalın təmərküzləşməsi aŐaĐıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

-  m k bölgüsünün dərinləşməsi
- müəssisənin  l l rinin kiçilməsi
- müəssisədə iŐil rinin sayının azalması
- müəssisələrin iril şm si
- texnologiya cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaŐdırılması

400 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaŐdırılması, mexaniklaŐdırılması v  avtomatlaŐdırılması
- istehsalın elektriklaŐdırılması, mexaniklaŐdırılması, avtomatlaŐdırılması v  kimyalaŐdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaŐdırılması, kooperativl şdirilməsi v  kombin l şdirilməsi
- fərdi, seriyalı v  kütləvi istehsal
- istehsalın mexaniklaŐdırılması, kompleks mexaniklaŐdırılması, avtomatlaŐdırılması və kompleks avtomatlaŐdırılması

401 Őaquli kombin l şm nin səciyyəvi x susiy ti nədir?

- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullanılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovŐaq v  hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yıĐılır
- xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

402 Kombin l şdirm  səviyyəsi hansı göstəricilərlə  l l r?

- kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi
-  l ilə idarə olunan universal d zqahların sayı, xüsusi və ixtisaslaŐdırılmış d zqahların sayı, universal yarımavtomat v  avtomat d zqahların sayı, aqreقات d zqahların dəyəri və bunların d zqah parkının ümumi d y rl rid  xüsusi çəkisi
- texnologiya mərhələ v  sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların iŐi heyətinin ümumi istehsal iŐi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
- sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
-  m yin mexaniklaŐma səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı

403 Azərbaycanda kombinatların yaradılması   n daha geniŐ imkanların olduĐu sənaye sahəsi hansıdır?

- hasilat sənayesi
- neft-kimya sənayesi
- aĐır metallurjiya
- yeyinti sənayesi
- aĐac emalı sənayesi

404 AŐaĐıdakılardan hansı kombin l şdirm nin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi surətdə azalması
- xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daŐınma xərclərinə qənaət
- kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri v  vasitələrinə, iŐ qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
- müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi

405 AŐaĐıdakılardan hansı kombin l şdirm nin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- avadanlıqların boŐdayanma halları azalır
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti y k lir
- idar tm nin çevikliyi artır
- xammal və materialların daŐınma xərclərinə ciddi qənaət olunur

- məhsulların satış sürəti artır

406 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinləşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
 kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
 kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
 kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əmaliyyatların sayı
 kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü

407 Neftayırma müəssisələri üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinləşdirmə
 xammalın kompleks emalı
 texnoloji mərhələ üzrə
 xammalın ardıcıl emalı
 tullantılardan istifadəyə əsaslanan

408 Mineral (üzvi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- texniki kombinləşdirmə
 xammalın kompleks emalı
 texnoloji mərhələ üzrə
 xammalın ardıcıl emalı
 tullantılardan istifadəyə əsaslanan

409 Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- istehsal-texniki kombinləşdirmə
 texnoloji mərhələ üzrə
 xammalın kompleks emalı
 xammalın ardıcıl emalı
 üfiqi kombinləşdirmə

410 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- avadanlıq formasında
 əşya formasında
 hissə formasında
 istehsal-texniki formada
 texnoloji mərhələ üzrə

411 Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
 kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
 belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
 belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
 belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

412 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
 belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
 belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

413 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- əşya, texniki, mexaniki
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki
- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə

414 Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil olunduğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə
- istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- əşya üzrə kooperativləşdirmə
- aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- hissə üzrə kooperativləşdirmə

415 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- avadanlıq formasında
- əşya formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- texnoloji mərhələ üzrə

416 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti

417 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

418 Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

419 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı
- müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi
- sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnologiyalı cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri
- bir iş yerinə düşən hissə-əmaliyyatların sayı

420 əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir
- bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

421 ərazi və sahə üzrə təşkil baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır?

- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili
- sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

422 Texnologiyalı mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- baş müəssisə kooperasiyaya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- bir müəssisə digərinə müəyyən yarımfabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

423 Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır
- bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir
- bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür

424 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır
- İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktör büroları yaratmaq mümkün olur
- İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür
- İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkil formaslarına keçmək daha asan olur
- İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur

425 Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı

432 Təmər küzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır

433 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın kombinəlaşməsi
- istehsalın universallaşması
- istehsalın kooperativləşməsi

434 Toxuculuq kombinatları üçün kombinəlaşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- üfqi kombinəlaşmə
- tullantılardan istifadəyə görə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- xammalın kompleks emalına görə
- istehsal-texniki

435 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinəlaşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- qarışıq əlaqələr
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın kompleks emalı
- şaquli kombinəlaşdırma
- üfqi kombinəlaşdırma

436 Kombinəlaşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır

437 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün

438 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinəlaşmə mümkün deyildir?

- emal sənayesi
- yeyinti sənayesi
- metallurgiya
- ağac emalı sənayesi
- hasilat sənayesi

439 əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinəlaşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinələşdirmə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın kompleks emalına görə
- üfiqi kombinələşdirmə

440 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsal-ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

441 Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- 70 faiz
- 80 faiz
- 45 faiz
- 60 faiz
- 65 faiz

442 Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- məhsul bahidinin materialtutumu
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

443 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperasiyalaşdırılmasının iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalatda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləviliyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır

444 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir

445 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması

446 Metallurgiya və elektroenergetikada istehsalın təmərküzləşməsini müəyyən edən əsas amil hansıdır?

- istehsalda istifadə edilən xammal və materialların həcmi
- istehsalın texnologiyası və təşkili xarakteri
- istehsal alətlərinin kompleksi
- əsas aqreqlərin orta gücü
- istehsal xərclərinin həcmi

447 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

448 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilirlər?

- əlvan metallurgiya
- polimer materialların istehsalı
- musiqi alətlərinin hazırlanması
- ağac emalı və mebel istehsalı
- kombinə edilmiş yem istehsalı

449 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

- belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir
- belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

450 İstehsal miqyasının mənfi effekti nədir?

- bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

451 İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

- bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

452 Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi
- istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi

453 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- mənfəətlə xərcin mütənəşiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- az xərcə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- az xərcə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- minimum xərcə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- çox xərcə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür

454 Kombinəlanmış istehsalların təmərəküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- ətraf mühitin çirklənməsinin azalma-sını təmin edir
- xammalın kompleks emalını təmin edir
- texnoloji pro-seslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
- müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir

455 İstehsalın təmərəküzləşməsi nədir?

- istehsal həcmnin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

456 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İstehsalın təmərəküzləşməsi istehsalın ictimai təşkil formaları arasında daha mürəkkəbidir
- İstehsalın ic-timay təşkil formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın təmərəküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləş-mə-si və kombinəlaşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- İstehsalın ic-timay təşkil formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yük-səl-dil-məsinin amilidir
- İstehsalın ic-timay təşkil formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir

457 Proqram nədir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymət-lən-di-rilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- elmi jəhətdən formalaşdırılan bi-lik-ler sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahə-lə-rinin şü-ur-lu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsə-rü-fat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- proqramda öz əksini tapan təd-bir-lə-rin rə-van, bir qaydada realizə olunması məqsə-dilə həya-ta keçirilməsi nəzərdə tu-tu-lan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qar-şıya qoyulan və-zif-ələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cə-ri-hətdən əsaslandırılmış tə-səv-vür, mü-lahizə və tövsiyələrin məcmusudur

458 Proqnoz nədir?

- idarəetmə məqsədlərinin, idarə-et-mənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur

- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlaşdırılmasının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvir, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsas olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir

459 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- plan, proqram, proqnoz
- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- strateji, taktiki, operativ planlar

460 Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvir, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

461 İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

- xalis məhsul
- reallaşdırılmış məhsul
- ümumi məhsul
- əmtəlik məhsul
- məhsulun nomenklaturası

462 İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

- məhsulun maya dəyəri
- əsas istehsal fondlarının tərkibi
- 1 manatlıq əmtəlik məhsula çəkilən xərc
- əmtəlik məhsul
- dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri

463 Funksional əlamətə görə planlar hansı növlərə ayrılır?

- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- strateji, taktiki, operativ planlar
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- plan, proqram, proqnoz

464 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- əmək kollektivinin sosial inkişaf planı
- sığorta işinin planı

- əmək haqqı və kadrlar planı
- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı

465 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi
- stabillik prinsipi
- komplekslik prinsipi
- paralellik prinsipi
- qənaətlilik prinsipi

466 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

- balans merodu
- təcrübi-eksperimental metodu
- iqtisadi-statistik metodlar
- "Nail olunmuş səviyyədə" planlaşdırma
- normativ metod

467 Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- planlaşdırma iyerarxiyasına görə
- istehsalın həcminə görə
- funksional baxımdan
- əhatə etdiyi dövrə görə
- idarəetmə iyerarxiyasına görə

468 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir

469 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə
- planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə

470 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- paralellik prinsipi
- düzxətlilik prinsipi
- səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi

471 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- lisenziyalaşdırma
- Təşəbbüskarlıq
- koordinasiya
- matris sxemi
- məqsədlərin müəyyən edilməsi

472 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- koordinasiya
- Ədalət prinsipi
- Təkbəşinəçılıq
- İdarəetmədə əmək bölgüsü
- Təşəbbüskarlıq

473 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- iqtisadi, texnoloji, operativ
- iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji
- inzibati, psixoloji, təşkilatı
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- maddi-texniki, təşkilatı, iqtisadi

474 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya
- idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbəşinəçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- xətti, funksional, xətti-funksional
- istehsal, mübadilə, istehlak

475 Müəssisədə idarəetmə nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyektı ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi-dir

476 Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- əmtəəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqi, yarımfabrikatların və öz istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
- plan ilinin axır üçün hazır məhsul qalığı kimi
- reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilinin axır üçün bitməmiş istehsal qalığı
- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin axır üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi

477 Müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- rentabellik indeksindən
- çıxış istehsal gücündən
- orta illik istehsal gücündən
- giriş istehsal gücündən
- rentabellik normasından

478 Müəssisədə normaların işlənilib hazırlanmasında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik
- iqtisadi, texnologi və operativ
- analitik-hesablama, funksional və qənaətli
- qənaətli, kompleks və funksional

- məmumat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları

479 Maliyyə planında:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsul-ların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fonduunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

480 İstehsal proqramında:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fonduunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsul-ların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

481 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- normativ metod
- inzibati metod
- funksional metod
- iqtisadi təhlil metodu
- sosial-psixoloji metod

482 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınmır?

- bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar
- büdcə ilə hesablaşmalar
- müəssisənin pul məxarici
- müəssisənin pul mədaxili
- fondveriminin planlaşdırılması

483 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planında nəzərə alınmır?

- investisiya qoşuluşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- dövrüyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

484 Menecment nədir?

- menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- menecment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

485 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- qərar
- qayda
- əxlaq normaları
- göstərişlər
- normativlər

486 Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- əmək haqqı
- qiymət
- vergi
- gəlir və mənfəət
- təlimat

487 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- qayda prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- intizam prinsipi
- ədalət prinsipi

488 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərilməlidir?

- Heyətin mükafatlandırılması prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- Ədalət prinsipi

489 İdarəetmənin hansı prinsipi heyət üzvlərinin mənafeələrinin vəhdətinin nəticəsidir?

- Şəxsi mənafeələrin ümumi mənafeyə tabe olması prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- Heyət üçün iş yerinin stabilliyi prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- Korporativ (müttəfiqlik) əhval-ruhiyyəsi prinsipi

490 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçilər və maddi resurslar lazım olan vaxtda öz yerlərinə olmalıdırlar?

- Qayda prinsipi
- İntizam prinsipi
- Mərkəzləşdirmə prinsipi
- Ədalət prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

491 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?

- İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- Təkbəşinəçilik prinsipi
- İntizam prinsipi

492 Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- idarəetmənin funksional quruluşu

- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları
- məlumatlar və onların işlənmə üsulları
- iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər
- istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması

493 İdrəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- funksional
- xətti
- məqsədli-proqram
- matris sxemi
- xətti-funksional

494 Satışın proqnozlaşdırılması metodlarına aid deyil?

- müəssisənin ticarət agentlərinin və onun satış bölmələrinin rəhbərlərinin qiymətləndirmələri əsasında proqnozlaşdırma
- müəssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma
- müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma
- müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma
- satışın həjmində dəyişikliklərə səbəb olan meyllər əsasında proqnozlaşdırma

495 Planlaşdırmanın kompleksliliyi:

- məhsul istehsalı planı ilə digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- demək-müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

496 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- strateji, direktiv, indikativ
- funksional, analitik, çevik
- taktiki, analitik, operativ
- strateji, taktiki, operativ
- taktiki, funksional, strateji

497 Planlaşdırmanın fasiləsizliyi:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- hər bir istehsal vahidi planının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması deməkdir

498 Operativ-istehsal planlaşdırılması?

- müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların mənimlənməsi, müəssisənin texnologiyasının təbii, istehsal proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması və s. üzrə tapşırıqları özündə əks etdirir
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, məişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir

- müəssisədə mənfəət və rən-tə-bel-lik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir

499 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planıda:

- plan üzrə real-laş-dırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məh-sul-la-rın maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fon-dunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artı-rıl-ması, kad-r-ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na-tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir

500 Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir?

- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı
- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı
- maliyyə planı

501 Aşağıdakılardan hansı operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aid deyil?

- istehsal prosesinin gedişinə nəzarət və onun tənzimlənməsi
- istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər gös-tərijlərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi
- yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların kon-kret-ləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarının hazırlanması
- əlaqəli sex, sahə, briqada və iş yerlərinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi

502 əmtəlik məhsula daxil edilmir:

- bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
- ilin əvvəli və axır üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul
- reallaşdırılmış məhsul
- plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- plan ilinin axır üçün hazır məhsul qalığı

503 Nail olunmuş səviyyədən planlaşdırma:

- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında ən səmərəli pro-por-siya və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən
- müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir
- istehsal-təsərrüfat tap-şır-ıqlarının müəs-sisənin fəaliyyətini əks etdirən göstəricilərin fak-tiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır
- planların tərtib olunmasının elmi ba-zə-si olan norma və normativlərə əsaslanır
- müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdir

504 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə vəzifələrini yerinə ye-tir-mək üsul-ları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür

505 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- əməyin normalaşdırılması
- işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması
- müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- işçi heyyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri
- əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər

506 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- istehsal prosesinin üsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi
- məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi
- problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri
- alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi
- qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi

507 Strategiya nədir?

- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodlaşdırma, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məجمusunu özündə əks etdirən sənəddir
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvir, mülahizə və tövsiyələrin məجمusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məجمusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının məجمusudur
- müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məجمusudur

508 İdarəetmə prosesi nədir?

- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlaşdırılmasının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkil məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və məşin əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür
- rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalaşması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür
- müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmanın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür
- gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün ləvhiyələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məجمusu başa düşülür
- işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məجمusu başa düşülür

509 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda kollektivin idarə edilməsinə dair bütün iş növləri müxtəlif funksional bölmələr arasında bölüşdürülür və bu bölmələrdən hər biri müəyyən işləri yerinə yetirir?

- funksional quruluş
- xətti quruluş
- matrisa quruluşu
- qərarqah quruluşu
- proqram məqsədli və çevik quruluş

510 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlərin ayrılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarları işləyib hazırlayır və qəbul edir?

- matrisa quruluşu

- qərarqah quruluşu
- proqram məqsədli və çevik quruluş
- funksional quruluş
- xətti quruluş

511 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda idarəetməni bütünlükdə müəyyən kollektivə başçılıq edən xətti rəhbərlər həyata keçirir, onlara isə ayrı-ayrı qərarları hazırlayarkən ixtisaslaşmış funksional aparat kömək edir?

- proqram məqsədli və çevik quruluşu
- qərarqah quruluşu
- funksional quruluşu
- xətti quruluşu
- matrisa quruluşu

512 İdarəetmədə qarşıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

- çevik olması
- icraçılar üçün aydın olması
- məqsədlərin uzlaşması, vəhdətdə olması və bir-birinə zidd olmaması
- real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması)
- təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması

513 İdarəetmə sistemi:

- idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur
- idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur

514 Kapital qoyuluşu:

- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- banka qoyulan depozitdir

515 İncəsənət dedikdə:

- özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər(hüquqi və fiziki şəxslər) başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- müəssisənin debitorları başa düşülür
- müəssisənin işçiləri başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

516 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi
- investisiya layihələndirilməsi
- strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili

517 İncəsənətin daxili rentabellik norması dedikdə:

- investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür

- inteqral səmərəni sıfıra b rab rl şdir n diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür
- xalis cari d y r n diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- xalis cari dəyəri vahidə b rab rl şdir n diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür

518 Portfel investisiyası:

- ancaq veksels klində olur
- ancaq kredit s klində olur
- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- ancaq səhm s klində olur

519 Maliyyə investisiyası nədir?

-  sas n istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
-  m k haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur
- daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır
-  sas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- investisiya portfelinin formalaşdırılması  c n qiymətli kağızların alın-masına yönəldilən investisiyadır

520 Real investisiya nədir?

-  sas n istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
-  m k haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur
- qiymətli kağızların alınmasına v  dövriyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədər layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- investisiya portfelinin formalaşdırılması  c n qiymətli kağızların alın-ması ilə əlaqədər uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir

521 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- banklar, sıǵorta şirkətləri v  vasit ci təşkilatlardır
-  mt l r, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər
- investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- işlərin icraçıları (podratçılar)
- məqsədli pul yatırımları

522 İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) nəzərdə tutur:

-  sas fondların cari təmiri x rl rini
- işləyənlərin əmək haqqını
- xammal və materialların alınması x rl rini
- məhsulun istehsalına v  reallaşdırılmasına əkilən cari x rl rini
- avadanlıqların alınması və quraşdırılması x rl rini

523 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektini ola bilər?

- işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
-  sas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı
-  saslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına əkilən x rl r, binaların tikintisi
- yeni yaradılmış və ya moderinil şdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi x rl ri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

524 Birbaşa investisiya:

- imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir

- istiqrazların alınmasına yönəldilir
- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir
- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- veksellərin alınmasına yönəldilir

525 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi

526 əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri
- müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri
- tikinti-quraşdırma, avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
- təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
- sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri

527 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi çəkilibdir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkilibdir
- layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkilibdir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkilibdir
- yeni tikinti, mövjud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkilibdir

528 Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- fəaliyyət göstərən müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu

529 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
- borc maliyyə vəsaitləri
- işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
- büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları
- səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər

530 Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə
- müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına
- istehsal güclərinin genişləndirilməsinə
- işçilərin əmək haqqının artırılmasına

531 Investisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, ancaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və istehsalat təcrübəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu

- pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar
- işçi qüvvəsi, müavinətlər və bank lisenziyası
- daşınan və daşınmaz əmlak
- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər

532 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- fondverimi sifira bərabərdir
- xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir

533 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- əmək məhsuldarlığı sifira bərabərdir
- xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- fondverimi sifira bərabərdir
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir

534 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi
- xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- daxili rentabellik norması, əmək məhsuldarlığı, materialtutumu
- məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması
- investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsuldarlığı

535 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

536 İntestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- məhsulun əmək tutumu
- məhsulun kapital tutumu
- xalis cari dəyər
- kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti
- maya dəyəri

537 İntestisiya layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması nədir?

- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin fondveriminin yüksəldilməsinə təsirinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin sosial-psixoloji, siyasi-iqtisadi və ekoloji imkanlarının tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və maliyyə imkanlarının tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin istehsal güclərinin artımına təsirinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin mənəvi aspektlərinin tədqiqidir

538 İntestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil
- sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil
- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili
- sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil
- texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji

539 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal quruluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- yeni tikintiyə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- müəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

540 Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan kreditlərin verilməsi
- işçilərin minimum əmək haqqının artırılması
- dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi
- dövlət tərəfindən müavinətlərin artırılması
- dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi

541 İntestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- əmək haqqı xərcləri
- riskin səviyyəsi
- material xərcləri
- enerji xərcləri
- məhsulun maya dəyəri

542 İntestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq kimi
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi

543 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərqini
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqini
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini

544 Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması
- investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi
- minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi
- müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi
- sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi

545 İntestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmə-nin iqtisadi üstünlüklərini əsaslandırmaqla birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsini əks etdirir

546 İntestisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlili:

- cari dəyər-də capital və pul axınlarının tədqiqini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlan-dırılmasına çəkilən xərclərin həcmi-nin müəyyən edilməsinə əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmə-nin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

547 İntestisiya layihəsi çərçivəsində ümumiqtisadi təhlil:

- investisiyanın maliyyə təhlili kapital və cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- yeni tikinti-yə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlan-dırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğinlə xüsusi çəkisinin öyrənilməsini əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmə-nin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

548 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- layihə istehsal gücü
- hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon
- işçilərin əmək məhsuldarlığı
- tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri
- əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

549 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "ehtiyat məmulatlar" üzrə tapşırıqlar
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi
- tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram

550 Aşağıdakılardan hansı investisiya layihələrinin işlənilməsi mərhələlərinə aid deyil?

- ilkin təhlilin aparılması
- araşdırmalar
- layihənin qiymət-ləndirilməsi
- son təhlilin aparılması
- əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması

551 İntestisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsində aşağıda qeyd olunan mexanizimlərin hansından istifadə edilmir?

- investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə res-pub-likaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların gömrük rüsumundan qismən və ya tamamilə azad edilməsi

- vergi sistemində potensial investorlar üçün güzəştli vergi dərəcələrinə və şərtlərinə istifadə olunması
- aşağı faizlərlə kredit verilməsini və sürətli amortizasiya ayırma-larını özündə cəmləşdirən çevik maliyyə-kredit və əsas vəsait-lərin amortizasiyası mexanizmlərindən istifadə olunması
- potensial investorlara maliyyə yardımının edilməsi
- investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların əlavə dəyər vergisindən qismən və ya tamamilə azad edilməsi

552 İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansı araşdırılır?

- investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticə
- investisiyanın yönəldildiyi istiqamətlərin xarakterik cəhətləri
- layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həcmi
- digər müəssisələrin xarici ölkədə həyata keçirdikləri investisiya qoyuluşları
- investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəcəkləri gəlirlər

553 İntestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan diskontlaşdırılmış qiymətləndirməyə əsaslanan üsula aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- rentabellik indeksi
- xalis cari dəyər
- xərclərin cari dəyəri
- daxili rentabellik norması
- investisiyanın ödənmə müddəti

554 Standartlaşdırma:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəfnormalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

555 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- alıcıların müəyyən qrupu üçün mərtəbə kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- dövryyə və tədavül fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərclərin həmi ilə müəyyən olunur

556 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada azalması deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- təklifin azalması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada artırılması deməkdir

557 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur

- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

558 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsula servis prosesində formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- bazarda formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır
- tədavül prosesində formalaşır

559 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- beynəlxalq standartlar
- regional standartlar
- dövlətlərarası standartlar
- mühasibat standartları
- milli standartlar

560 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun nəqliyyat qabiliyyəti
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri

561 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- analitik, ekperimental, statistik standartlara
- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- müəssisədaxili, müəssisələrarası, sahə, milli standartlara
- material, hazır məhsul, xidmət standartlarına

562 Sertifikasiya:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəflərinin işlənilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

563 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

- müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına
- məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına
- müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına
- əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına
- müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına

564 İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında yoxdur:

- layihənin kompleks əsaslandırılması
- layihənin məqsədlər ağacı və onun reallaşdırılması üçün tədbirlər sistemi
- məhsulun satış planı
- layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi

- layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı

565 İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- təşkilati və maddi-texniki hazırlıq
 xammalın istehsalı verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq
 maddi-texniki və texnoloji hazırlıq
 konstruktör və texnoloji hazırlıq
 yalnız konstruktör hazırlığı

566 Patent nədir?

- müəssisənin dövlət qeydiyyatına alındığını təsdiq edən qeydiyyat şəhadətnaməsidir
 müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətlə məşğul olmasına isazə verildiyini təsdiq edən sənəddir
 ixtiraya müəllifliyi təsdiq edən və sahibinə bu ixtira ilə bağlı müstəsna hüquqlar verən sənəddir
 məhsulun keyfiyyətini təsdiq edən sənəddir
 məhsulun qiymətli və ya təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddir

567 Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
 satış bazarlarını genişləndirməkdir
 rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
 istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir
 öz mənfəətini artırmaqdır

568 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
 müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
 müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
 müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
 müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti

569 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
 iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktör və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
 istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
 yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması
 intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması

570 Aşağıdakılardan hansını innovasiya proseslərinin idarə olunmasının daha vacib məsələsi hesab etmək olar:

- yeniliyin texnoloji potensialının onun iqtisadi potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsi
 yeniliyin iqtisadi potensialının onun texnoloji potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsi
 yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının yaradılması
 yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının optimal uzlaşdırılmasının təmin edilməsi
 yeniliyin texnoloji potensialının reallaşdırılması üçün onun iqtisadi potensialının yaradılması

571 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- məhsul və əməliyyat innovasiyaları
 təşkilati və proses innovasiyaları
 iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
 idarəetmə və texnoloji innovasiyalar

- məhsul və proses innovasiyaları

572 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- Innovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir
- Innovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- Innovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- Innovasiya – elmi-texniki tərəqqinin ilkin mərhələsidir
- Innovasiya - fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və stılmasıdır

573 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika

574 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- müəssisənin operativ istehsal fəaliyyətinin planlaşdırılması
- yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi
- istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar

575 Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcılığını əks etdirir?

- tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış

576 İnnovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

- elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi
- elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma
- yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası

577 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul və proses innovasiyalara
- sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara

578 Proses innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

579 Məhsul innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

580 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı

581 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
- Mənfəətin maksimumlaşdırılması
- İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi

582 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- məhsulun maya dəyərini
- işçilərin rəyini
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- təhcizçilərin etibarlılığını
- hazır məsul anbarının həcmi

583 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- hazır məsul anbarının həcmi
- inflyasiyanın səviyyəsi
- məhsulun əvəzədicilərinin qiyməti
- məhsulun maya dəyəri
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

584 Oliqopolik sahə:

- müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

585 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- bank kreditləri

- kreditor borjları
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər

586 Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar
- mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar

587 Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin öhdəliklərini
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- müəssisənin əmlakının tərkibini
- müəssisənin işçilərinin sayını

588 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- nizamnamə kapitalı
- kreditor borcları
- amortizasiya ayırmaları
- mənfəət
- səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər

589 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

590 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- borc vəsaitləri
- ehtiyat kapitalı
- kreditor borcları
- bank kreditləri
- istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

591 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ehtiyat kapitalı
- yığılmış mənfəət
- əlavə kapital
- mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital

592 Müəssisənin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin pul vəsaitlərini
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini

- müəssisənin əmlakının tərkibini
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını

593 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

594 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

595 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərəkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

596 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

- ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasil kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi

597 Müəssisənin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması
- dövrüvvə vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
- ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- vergiödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi

598 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- pərakəndəsatış qiymətləri
- nəqliyyat tarifləri
- tikinti məhsuluna qiymət
- topdansatış qiyməti
- qarışıq qiymətlər

599 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir

- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir

600 Müəssisənin maliyyə xidmətinin başlıca vəzifələrinə aiddir:

- müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- uçot və vergi siyasətinin müəyyən edilməsi; istehsal xərclərinin idarə edilməsi
- müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlili, müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü; dövrüvə vəsaitlərinin idarə olunması

601 Müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilib hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması
- müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi
- müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi

602 Müəssisənin təcili likvidliyi necə hesablanır?

- müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir
- müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

603 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyələşdirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.)
- kreditor borcları
- borc vəsaitləri
- bank kreditləri
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

604 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- gəlir vergisi
- əmlak vergisi
- mənfəət vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- torpaq vergisi

605 Ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resursların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi
- müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi

606 Müəssisənin investisiya siyasəti və maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- dövrüvə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi
- əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsəduyğunluğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurslara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi
- cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi

607 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətdəyişmənin metodlarına aid deyil?

- rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu
- "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- ümumxərcələr əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu

608 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumatların toplanması mərhələsinə nə müəyyən edilir?

- potensial alıcılar müəyyən olunur
- potensial rəqiblər müəyyən olunur
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir
- məhsulun istehsalına və satışına çəkiləcək xərclər və onların strukturu qiymətləndirilir
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilir

609 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- azaldır
- həm artırır, həm də azaldır
- sabitləşdirir
- dəyişmir
- artırır

610 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- müəssisənin bazarda öz satış payını artırması

611 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

612 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- Xalis inhisar şəraiti
- Dinamik inkişaf şəraiti
- Təkmil rəqabətli şərait
- İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- Oligopolik şərait

613 Müəssisədə qiymətqoymanın metoduna aiddir:

- sex maya dəyəri üstəgəl ümumzavod xərcləri
- orta xərclər üstəgəl mənfəət
- müşahidə
- analitik
- maya dəyəri üsəgəl əmək haqqı

614 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- istehsalın həcmiminin artırılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması

615 Müəssisənin likvidliyi nədir?

- müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir

616 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırılması sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

- pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
- ilkin proqnoz məlumatları
- istehsal proqramı
- mənfəət və zərərələr balansı
- əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat

617 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- xalis inhisar
- bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- təbii inhisar

618 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- tam ortaqlıqlar
- kiçik və orta müəssisələr
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr

619 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- analitik, müşahidə və eksperimental
- uçot, stimullaşdırma və nəzarət
- stimullaşdırma, bölgü və tənziqləmə
- uçot, stimullaşdırma və bölgü
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü

620 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miq-darına hasili kimi hesablanır
- məhsulun miq-darının ümumi dəyişən xərjlərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miq-darına nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

621 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət dəyişik-lik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnoz-laşdırmaqdır
- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- maliyyə məq-səd-ləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müə-si-sə-nin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-la-rı-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

622 Müəssisənin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktımlərin cəminə nisbəti kimi

623 Müəssisənin xalis aktivləri necə müəyyən olunur?

- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin hasili kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi öhdəlikləri ilə ümumi aktivlərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin cəmi kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin nisbəti kimi müəyyən olunur

624 Müəssisədə müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

625 Mənfəətin funksiyalarına aiddir:

- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; maliyyə resurslarının bölgüsü; dövriyyə vəsaitlərinin idarə olunması
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü
- alıcılar bağlanmış sazişlərə əməl edirlər və aldıqları əmtəələrin dəyərini ödəyirlər; borcalanlar kredit müqavilələrinin tələblərini pozurlar və öz borclarını ödəyirlər
- müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş iqtisadi sə-mə-rəni xarakterizə edir, müəssisənin maliyyə resurslarının əsas elementidir, müxtəlif səviyyəli bütçələrin gəlir hissəsinin formalaşması mənbəyidir
- vergi ödəyiciləri ver-gi-lə-ri ödəyirlər; müəssisə və şirkətlər öz məsrəflərini əldə etdikləri gəlirlər hesabına ödəyirlər

626 Müəssisədə cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi

- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

627 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

- müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi
- müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması
- müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi
- müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması
- müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması

628 Orta sabit xərclər necə hesablanır?

- ümumi sabit xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır
- məhsulun miqdarının ümumi sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

629 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir
- yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir
- nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artmasına səbəb olur
- məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər

630 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sistemində aiddir?

- rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəlcədən ödənilməsinə stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər

631 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar segmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müəssisənin fəaliyyətinin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir

632 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müəssisənin qiymət dəyişikliklərinə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

633 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- tələbin müəyyən edilməsi

- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini

634 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- qiymətəmələgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması
- tələbin müəyyən edilməsi
- Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili

635 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- istehsalın həcmnin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- satış həcmnin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkün-dür
- istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

636 Texnologilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir
- maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondtutumluğu göstəriciləri aid edilir
- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir

637 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir

638 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- materialın analizi və sınaq-dan keçirilməsi xərcləri
- nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri
- məhsulun yenidən emalı xərcləri

639 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- yoxlama və sınaqla-rın keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər
- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər
- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər
- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər

640 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- umumzavod xərcləri
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər

- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- yoxlama və sınaq-ların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər

641 İnnovasiya fəaliyyəti:

- yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir
- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

642 İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, on-ların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

643 İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

644 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır

645 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- əsas fondların dəyərini artırması imkanı
- kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı

646 Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnikanın istismarı
- texnoloji hazırlıq
- məhsulun bilavasitə istehsalı
- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulların reallaşdırılması

647 Yeniliyin tətbiqi nəticəsində müəssisədə işçilərin əmək və istirahət şəraiti yaxşılaşıbsa, bu hansı səmərə hesab olunur?

- bu, səmərə deyil
- iqtisadi səmərə
- elmi-texniki səmərə
- sosial səmərə

- ekoloji səmərə

648 Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- ödənmə müddəti
 növbəlilik əmsalı
 xalis cari dəyər
 daxili rentabellik norması
 rentabellik indeksi

649 İnnovasiya layihəsi nədir?

- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
 yeilinin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
 ixtiranın tətbiqi çertyojudur
 konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
 konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məhsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

650 İstehsalın konstrüktor hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
 yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
 əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
 əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
 istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

651 İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin

- elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
 elmi-tədqiqat mərhələsi, konstrüksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
 texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstrüksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
 elmi-tədqiqat mərhələsi, konstrüksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
 texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstrüksiya mərhələsi

652 Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji innovasiyaların yaradılması məqsədlərinə aid deyil:

- elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks tənzimlənməsi
 müəssisənin maşın və avadanlıqlarının əsaslı təmiri yolu ilə onların məhsuldarlığının artırılması
 istehsal olunan məmulatların konstrüktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstrüktiv yeniliklər hesabına azaldılması
 yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcmnin azaldılması
 texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkili hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması

653 Texnoloji trayektoriya əyrisi nəyi göstərir:

- məhsulun qiyməti ilə onun istehsalına sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
 məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə bu məqsəd üçün sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
 məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə məhsul satışından əldə olunan gəlirin artımı arasındakı əlaqəni
 məhsulun potensial texniki səviyyəsi (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) ilə onun real məhsuldarlığı arasındakı əlaqəni
 məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə onun qiyməti arasındakı əlaqəni

654 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələri özündə birləşdirir

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələrini özündə birləşdirir

655 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti qiymətləndirilərkən hansı xərclər nəzərə alınır?

- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən birləşmiş xərclərlə məhsulun istismarına çəkilən orta məjmu xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən xərclər
- məhsulun əldə edilməsinə, daşınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun alınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə və daşınmasına çəkilən xərclərin cəmi

656 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- sosial və iqtisadi parametrlər üzrə
- maddi-texniki və təşkilati parametrlər üzrə
- makroiqtisadi və mikroiqtisadi parametrlər üzrə
- keyfiyyət və iqtisadi parametrlər üzrə
- fərdi və ümumi parametrlər üzrə

657 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- etibarlılıq göstəriciləri
- məmulatın estetik göstəriciləri
- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- erqonomik göstəricilər
- ekoloji göstəricilər

658 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş və göz oxşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- etibarlılıq göstəriciləri
- məhsulun təyinatı göstəriciləri
- məmulatın estetik göstəriciləri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

659 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- erqonomik göstəricilər
- texnolojilik göstəriciləri
- ekoloji göstəricilər
- patent-hüquq göstəriciləri
- məmulatın estetik göstəriciləri

660 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər

661 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması

662 Marşrut texnologiyası:

- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onları yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir
- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsini müəyyən edir

663 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- eskiz layihəsinin hazırlanması
- texniki şərtlərin hazırlanması
- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi
- texniki layihənin hazırlanması
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi

664 Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- eskiz layihəsinin hazırlanması
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması
- marşrut texnologiyasının hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- texniki təklifin hazırlanması

665 Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

- texniki təklifin hazırlanması
- layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- marşrut texnologiyasının hazırlanması
- eskiz layihəsinin hazırlanması

666 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nəyi ifadə edir?

- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməltutumululuğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondutumululuğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumululuğunu göstərir

667 Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- gömrük yük bəyannaməsi
- müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş kodu
- xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə
- ixrac olunan məhsulların mənzəyi haqqında sənəd
- müəssisənin nizamnaməsi

668 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- siyasi və iqtisadi amillər
- hüquqi və mədəni amillər
- sosial amillər
- coğrafi amillər
- tarixi amillər

669 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- nizamnamə fondunun azaldılması
- işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi
- əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırılması
- təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası

670 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- müəssisədə fondviminin artırılması
- məhsul satışının miqyasının genişləndirilməsi
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- müəssisədə əmək tutumunun azaldılması

671 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxil deyil?

- əmək haqqının artırılması
- resursların əldə olunması
- satışın artırılması
- satış mənbələrinin diversifikasiyası
- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası

672 Hansı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- strateji rüsum
- advalor rüsum
- spesifik rüsum
- kompensasiya rüsumu
- xüsusi rüsum

673 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- ixrac və idxal
- lisenziyalaşdırma və françayzinq
- idarəetmə kontraktları və «qıfılaltı» kontraktlar
- planlaşdırma və proqramlaşdırma

674 Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- konsiqnasiya
- müvəqqəti ixrac
- françayzinq
- təkrar ixrac
- kreditə ixrac

675 Müəssisə idxal əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- əmtənin mənzəyini təsdiq edən sənəd
- əmtənin keyfiyyət sertifikatı
- gömrük yük bəyannaməsi

- invoy's
- dövət qeydiyyatı şəhadətnaməsi

676 Kvota:

- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyətləri əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

677 Barter:

- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyətləri əks etdirir
- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

678 Antidempinq rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarna ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunmuşda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur
- adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçıların ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə javab tədbiri kimi tətbiq edilir

679 Embarqo:

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağan edilməsidir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyətləri əks etdirir
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənarında müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

680 Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geri götürülməsinə əsaslanan rejimdir
- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digər ləğvərin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

681 Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

- gömrük rejimi ölkə ərazi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriə gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xarici ölkələrdə xidmət gös-təril-məsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmar-ka-lar-da iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərti ilə ixracıdır
- idxal olunan əm-təə-lər gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi si-yasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya bi-nalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kə-nar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

682 Franko-anbar (satıcı) nədir?

- müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır
- məhsul göndərmənin şərtinə görə, yük istehlakçının "məskunlaş-dığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir
- müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir
- istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verir, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqləmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edir
- məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır

683 Aşağıdakılardan hansı xarici iqtisadi fəaliyyətin iqtisadi tən-zimləmə üsullarına aid deyil?

- inzibati maneələrin aradan qaldırılması
- gömrük rüsum-larını, standartların tətbiq edilməsi
- valyuta kursu-nun idarə edilməsi, vergi mexa-nizmi
- xidmətlərin məhdudlaşdırılması
- xarici iqtisadi fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması

684 Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqt-i-sadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir
- məh-su-lun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilməmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir
- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, li-mit-ləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

685 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsuluna aid deyil?

- həmcins məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- dəyərin çıxılması üsulu ilə
- gətirilən məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- analitik üsul ilə

686 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış
- sərbəst gömrük zonası
- dövlətin xeyrinə əmtəədən imtina
- françayzinq
- gömrük nəzarəti altında emal

687 Kompensasiya rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur
- adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçılarına ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixraj olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarna ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunmuşda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur

688 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- lisenziyalaşdırma
- rüsumsuz ticarət mağazası
- sərbəst anbar
- təkrar ixrac
- əmtələri məhv etmə

689 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- gömrük ərazisində emal
- təkrar idxal
- tranzit
- gömrük anbarı
- konsiqnasiya

690 I rübdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

- 200 min man
- 150 min man
- 160 min man
- 180 min man
- 260 min man

691 Xüsusi rüsumlar hansı halda tətbiq edilir?

- adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçılarına ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixraj olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarna ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur
- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunmuşda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur

692 Kooperasiya əməliyyatları:

- xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur

- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi-si-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır

693 Müvəqqəti ixrac əməliyyatları:

- gömrük rejimi ölkə ərazi-sindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriyyə gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi-si-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır

694 Qıfıl altı kontraktların bağlanması üçün sifarişçilər layihəni həyata keçirəcək firmanı seçərkən aşağıdakılardan hansını nəzərə alırlar?

- firmada mövcud olan avadanlıqların yaş strukturunu
- firmanın təcrübəsi və nüfuzunu
- kontraktın təklif olunan qiyməti
- texnologiyanın və idarəetmənin keyfiyyətini
- idxal olunacaq məhsulların maliyyələşməsi sxemini

695 Royyalti nədir?

- kontraktın təklif olunan qiymətidir
- kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır
- qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtələrin sövdələşmə qiymətidir
- komissiyon şərtləri əsasında həyata keçirilən ticarət növüdür; lakin o, adi komissiyon ticarətindən prinsipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtəənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir

696 Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir
- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən ölkədə eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəticəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtələrin sövdələşmə qiymətidir

697 Məhsulların tranziti nədir?

- gətirilən əmtələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir

- iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- əmtələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir
- ölkənin gömrük ərazisində və ya ondan kənarında gömrük rüsumlarından, vergilərdən tamamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir

698 Gömrük nəzarəti altında əmtələrin emalı rejimi:

- əmtələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüddudlarından kənarə aparılması şərtilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- gətirilən əmtələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir
- idxal olunan əmtələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binələrdə (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

699 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

- müşahidə və eksperimental üsulları
- analitik və eksperimental üsulları
- analitik və statistik üsulları
- dəyərin çıxılması və dəyərin toplanması üsulları
- analitik və müşahidə üsulları

700 Gömrük ərazisində əmtələrin emalı rejimi:

- əmtələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- əmtələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçirilməsi zamanı tətbiq edilir
- gətirilən əmtələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir
- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüddudlarından kənarə aparılması şərtilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir